

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natšene enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovensko društvo mariborsko.

Naši poslanci, deželni in državni, so letos marljivo obiskavali svoje volilce, pa tudi druga društva so izvrševala svoje dolžnosti hvalevredno, n. pr. slovensko pevsko društvo v Ptuj, novo politično društvo ljutomersko, zlasti pa »Slovensko društvo« s sedežem v Mariboru. To društvo se poslužuje § 2. zakona z dne 15. novembra 1867 št. 135 o javnih shodih ter sklicuje ljudske shode, katerih se more vsakdo udeležiti.

Takšni javni shodi so bili letos pri Sv. Lenartu in Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, pri Sv. Barbari v Halozah, v Slov. Bistrici, v Kozjem in v Slov. Gradcu. Govorilo se je o političnih, narodnih in gospodarskih rečeh. Podpirali so društvo največ vrli govorniki, gospodje poslanci Fr. Robič, dr. Radač, dr. Jurtela, g. Drag. Hribar iz Celja in naposled koroški iskreni duhovnik, mladi č. g. kaplan J. Rozman iz Spodnjega Dravograda. Bodi izražena vsem najiskrenejša zahvala!

Na vseh teh shodih se je odobral izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora štajarskega. Vrh izrečene zahvale in zaupanja pa so jim za slučaj zopetnega vstopa priporočali, ozirati se na ove nujne potrebe:

1. eden izmed slovenskih poslancev mora biti deželni odbornik, saj lahko število odbornikov pomnožijo, ako nečejo od sedanjih nobenega Slovence prepustiti, 2. eden naših poslancev pa ud deželnega šolskega sveta; 3. zabrani se naj nameravana prenova deželnega šolskega zakona, po kateri bi okrajni šolski svéti izgubili pravico sestavljati terno pri imenovanju učiteljev; 4. na vinorejski šoli v Mariboru in deželni gimnaziji v Ptuj se ima za slovenske učence uvesti slovenščina kot podučni jezik.

Vsprejela se je tudi povsod resolucija, naj bi se volilni red za državni zbor kmalu izpremenil in tako odpravile krivice, katerih sedaj največ trpijo Slovani in pa kmetstvo prebivalstvo.

Na ljudskem shodu v Slov. Gradcu je vrli domoljub J. Vivod naglašal tudi potrebo, da se sedanja lovska postava, pa tudi domovinska postava kmetom na korist izpremeni. Naposled jo tožil, kako politične in šodne oblasti ljudem delajo mnogo stroškov po prepostih, dostikrat očividno nepotrebnih komisijah. Poslanca navzoča sta obečala storiti, kar bode le mogoče.

Letošnje delovanje sklne »Slovensko društvo« z obnim zborom meseca decembra v Mariboru. Prihodnje leto pa čaka Slovensko društvo zopet prav obilno dela. Imeli bomo volitve v deželni in izvanredno tudi v državni zbor. Volitve bodo gotovo izpadle častno za nas Slovence.

Predsedništvo.

Novi „kmečki prijatelji“.

(Dalje.)

Kmet in duhovščina.

Socijalni demokrat govori v svojih bukvicah tudi o političnih strankah, katere pozna tri, »klerikalno«, krščanskosocijalno in narodno, o liberalcih ne vé menda nič. »Duhovniki«, pravi, »se družijo v državnem zboru z najhujšimi kmečkimi nasprotniki, da dosežejo svoj namen, jim je vsako sredstvo dobro, po znanem reku: »namen posvečuje sredstva«. Mesto poštenega boja zateka se ta stranka k ovaduštvu ter preganja vse iste dobro misleče duhove, kateri s pošteno besedo kličejo ljudstvo k povratku prave človečnosti... peče jih spomin na preteklost, s strahom gledajo v bodočnost, kjer se pripravlja socijalni prevrat. Tej stranki ni toliko za vero, katere ni v nevarnosti, kakor za vladarstvo«.

Dozdaj smo po vrsti dokazali neresničnost in neumnost demokratskih trditev, v besedah, ki so se zdaj navedle, dospela je predrznost lažnivih prerokov do skrajne meje. Duhovniki se družijo z najhujšimi kmečkimi nasprotniki, ali kedaj in kje in kdo, tega zapeljivec ne pové. Zgodilo se je res, da se je kdaj eden ali drugi duhovnik nasprotnikom ljudstva, liberalcem, pridružil, ali stranka duhovnikov tega ni nikdar storila. Kateri namen pa imajo neki duhovniki, da se bavijo s politiko? Naj bi ga demokrat povedal! Duhovnik za se pri tem nima nobenega namena, on je kmečki sin, on pozna kmeta in je tudi izučen dosti, da se zna braniti zoper jako premetenega nasprotnika. Zakaj pa liberalci duhovnike tako črtijo, če se oni družijo s sovražniki kmeta? Pisatelju teh vrstic je enkrat rekel neki liberalen kmečki poslanec: »Mi kmetje razun duhovnikov nimamo nikogar, da bi nas zagovarjal, ali duhovnikov nočemo.«

Brez duhovnikov bi bil kmečki stan izgubljen, le duhovniki so neustrašeni in neodvisni dovolj, da morejo brezozirno zagovarjati in braniti kmečki stan proti mnogoterim krutim sovražnikom, dandanašnji tudi proti socijalnim demokratom. »Duhovniki se zatekajo k ovaduštvu«, kaj hoče neki demokrat s tem reči? Bržkone tega sam ne vé; kajti to vendar ni ovaduštvo, če katoličani tirjamo, da državna oblast vmes poseže, ako je kje demokratično nasilstvo postalo preveliko in nevarno. Če je n. pr. lansko leto v francoskem mestu Cempuis socijalistični vodja neke sirotišnice silil na pol odrasle fante in dekleta, da naj neoblečeni med seboj občujejo, in če je potem klerikalna stranka pozvala državno oblast, naj tega ne pripusti, tedaj to ni bilo ovaduštvo; to je bila vsakatega poštenega človeka dolžnost!

Duhovniki niso ovaduhi, oni sami le predobro vedo, da se dandanes proti nevarni krivi veri s postavami ne doseže ničesar, zavoljo tega tudi postav proti demokratom ne iščemo, mi hočemo le, da se državne raz-

mere uravnajo po krščanskih načelih, potem se bomo novih krivovercev lahko obranili. »Peče jih spomin na preteklost«, trdi demokrat. Koga naj peče spomin na preteklost? Sv. katoliško cerkev gotovo ne, pač pa tiste narode, ki so živi studenec zapustili in si skopali jame, ki vode nimajo. Stoletja, v katerih so ljudje bolj ubogali verske nauke, so bila zlata doba delajočih stanov. Kdor tega ne vè, naj sploh niti o zgodovini, niti o gospodarskih rečeh ne govori!

Sv. cerkvi se je že veliko očitalo in očita še danes, navadno od takih ljudij, ki so skoz in skoz malopridni in ki si ne morejo misliti, da bi kdo drug na svetu bil poštenjši od njih. Nastajal je krivoverec za krivovercem, od Šimena copernika do starokatoličanov v naših dneh jih je bilo veliko, veliko vrst, sv. Avguštin sam jih je do svojih dnij naštel osemdeset; vse te je cerkev prebila, prebila bode tudi demokrate, ki niso samo gospodarski novotarji, oni novotarijo v prvi vrsti v veri, dasi trde v eni sapi: »Vera ni v nevarnosti, mi vsakateremu pustimo verovati, kar hoče«. V celih bukvicah, zoper katere so namenjene te vrstice, socialni demokrat niti enega gospodarskega nasveta nima; on psuje samo duhovnike, psuje veliko posestvo, trdi, da je lastnina tatvina, da mora svet biti skupna lastnina, da morajo na svetu biti vsi ljudje enaki. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Pridiga,

katero so govorili premilostljivi knez in škof lavantinski dr. Mihael Napotnik v začasni cerkvi o. frančiškanov o priliki blagoslovljenja peterih novih zvonov za novo farno cerkev blažene Device Marije, matere milosti, v Mariboru na devetnajsto pobinkoštno nedeljo, 13. oktobra 1895.

Danes, ko slišite glas njegov, ne otrpnite v svojih srcih. (Ps. 94, 8).

V Gospodu pobožno zbrani kristijani!

Prijetna je godba, kadar vbrani glasovi doné po zraku, in nič ne moti, nič ne kazi in ne kvari umetne skladnosti. Vojščak, še tako vtrujen in spehan, zopet oživi, in pogum mu širi in širi prsa, da bi mahoma udaril na sovražnika, ko zasvira blagglasna godba. — Krasno je petje, ki prihaja iz čistih grl dobro izurjenih, navdušenih pevcev. Golo resnico govori modri Hiponec, sv. Avguštin, ko pravi: »Kako vendar sem milo jokal pri popevanju hvalnic in psalmov. Glasovi so mi doneli na uho, resnica pa je silila v srce, in plamen strahu božjega je švigal iz njega. Vroče solze ganutja sem točil, in bilo mi je tako milo pri srcu in tako prijetno v duši.« — Lepe so orglje, kadar njih veličastni glasovi bučijo po cerkvi, bodisi da oznanjujejo sveti mir Božičnega praznika, ali veselo alelujo Velikonoči, bodisi da vzbujajo žalost in otožnost na resnomili dan vernih duš.

Godba, petje, orglje — kako moč imajo vendar do človeškega srca. Sedaj je zelo razveselijo in sedaj globoko užalijo. In potem takem kaj čuda, da jih je posvetila sveta cerkev službi božji? Pa ta naša skrbna mati, ki nas spremlja od zibe do groba in še čez grob, ker moli za svoje umrle otroke, ona je našla poleg godbe, petja in orgelj še drug primeren pripomoček, da govori k srcu svojih vernih otrok in da jih vodi kakor ljuba mati svojega dragega otroka in to ne le samo doma, temveč tudi daleč proč od hiše božje. In

to je zvon, ki nekako razširja in razteza službo božjo, ker ne opominja le obiskovalcev cerkve, marveč spodbuja tudi popotnika na cesti, jetnika v ječi, vojaka na straži, delavca na polju, bolnika na postelji, uradnika v pisarni, učenjaka pri preiskavah, naj mislijo vsi na Boga in naj služijo njemu. O kdo bi pač vredno ocenil pomen, ki ga zvon ima za povzdigo cerkvenega mišljenja in življenja!

Srečna duhovnija, katera sluje zaradi lepega cerkvenega petja, ki tako globoko sega v človeško dušo. In tako blagglasno in miločutno petje se razlega pogostoma po tej cerkvi Bogu v slavo in vernikom v spodbudo in povzdigo k višim rečem. Toda nič manj srečna je župnija, ki ima vbrano, leposkladno zvonjenje. In tudi to ima od danes naprej tukajšnja predmestna fara. Oskrbeli ste si, predragi župljani, z združenimi močmi, kakor novo cerkev, tako nove miloglasne zvonove. In jaz sem na željo Vašega častitega, za božjo čast in vzveličanje Vaših neumrljivih duš nevtrudno delavnega župnika-oskrbnika o. gvardijana Kalista Herica prav rad sem došel, da posvetim in blagoslovim nove zvonove. Po slovesni sv. maši bomo opravil to veselo delo, in dne 27. tega meseca se bode posvečenih zvonov mili glas prvokrat razlegal po Mariborskem mestu in njegovi lepi okolici, se bode razlegal po prijaznih gričih, vinskih goricah in divnih dolih, vabeč Vas, da pojete hvalo večnemu Bogu za pridobljeni dar, za pre-jete dobrote božje.

Predragi kristijani! Največe veselje današnje nedelje so nedvomno novi zvonovi. Kjerkoli se srečata danes dva farnika te duhovnije, govorita gotovo o tej novi, cerkveni pripravi. In potem kaj čuda, da sem se tudi jaz odločil za kratko besedo o posvečenju in o pomenu cerkvenih zvonov? Zvonovi, dasi so mrtvi in mutasti, govoré vendar dovolj glasno in umevno za pobožnega kristijana. In resni so nauki in koristne so resnice, katere oznanjajo cerkveni zvonovi. Zato Vam, preljubi v Gospodu, kličem s svetim psalmistom: »Danes, ko slišite njihov glas, ne otrpnite v svojih srcih.«

Ti pa, o sveti Duh, delivec vseh milostij in naš posvečevalec, pridi, pridi ter napolni mene in moje mile poslušalce s svojimi sedmerimi darovi! Salve regina, mater misericordiae! Češčena si kraljica, mati milosti! (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Trgatev gorice.

(Konec.)

Določeni dan trgatve že svita! Naprošeni težaki naj dobijo obilen zajutrek, da ne bodo mogli veliko zobati, kar dela gospodarju škodo in potrato časa. Nekdaj so grozdje ščipali ali od rozge trgali; zdaj si naj vsak berač kupi rudeč ali zelen nožek, vzame svoj škaf, in urno na delo! Močni dečki pa vzamite brento in moštanko, spodaj rogljato palico, da boste v puti grozdje zmečkali, in dvekrat več nesli, ker tudi večje plačilo dobite, ko drugi berači. In vsako brento ali puto si zarežite. — Najboljše je branje takoj na karnico nositi.

Karnica je dvojne ustrojbe: ali na obroče ali pa male na koš. Veliki vinogradničarji žmikajo 8—12 polovnjakov naenkrat; zato imajo velike brezove obroče in grozno težko tlačilo. Panj ali trop po šestkrat na podu z motikami presekaajo in celo noč bedijo. Manjši posestniki imajo karnice na koš, pa samo po trikrat z rokami trop predrobijo, in se hvalijo, da so njihove

tropine ob koncu bolj zažmikane ali suhe, kakor pa obročarjev. Okoli Lučevca pa smo našli tako male žmike, da smo iz ene stave komaj dva ali tri vedrice mošta našmikali. To je pač polzevo delo! Tedaj bi še boljše bile ročne žmike od g. Heller-ja v Beču, katere ponuja za 75 goldinarjev; samo da bi bile polovico cenejše. Kakšen samouk bi nam jih za znižano ceno gotovo pošiljal. In močno bi nam ustregel pri sadju in grozdju v malih goricah.

Kdor si hoče delo trgatve skrajšati ali žmikanje brž opraviti, on si naj oskrbi združgalnico ali mlin za grozdje. Kadar putar prinese zmoštano grozdje, ga vsiplje v ta mlin, ter ga takoj proti zamelje. Tako je v mraku že polovica mošta v sodu. Ako je poleg združgalnice na podu prostor, lahko tudi proti delaš stavo v koš ali obroče, da zvečer že takoj vrtuliti začnete. Take združgalnice izdeluje po 10 goldinarjev g. Vouk na Ponikvi, ki so posebno koristne v mrzlem in obilnem branju. Da ti jagode, mehunci in pečke v mošt in sod ali brenko ne pridejo, podstavi rešeto ali cedilo pod cevko, po kateri mošt v kad ali v brenko curlja. Brez največje sile ne hodi v trgatev poslednja dneva v tednu: petek zato ne, ker je post tudi za pokopiča, orača, kopača, berača; viničar pa se mastne govedine ob trgatvi že celo leto veseli. Ali pa mu daj kostanjev, krompirja in hrena za večerjo, govedino pa mu za nedeljo oskrbi. Ne trgaj v soboto, da vam nedeljska služba božja ne odplava. Bog ti gorice ni zato blagoslovil in obvaroval, da bi ga ti ob trgatvi žalil. Tudi tukaj veljajo besede božje: »Ali tedaj jeste, ali pijete, ali kaj druga delate, vse k časti božji dajte«. (1. Kor. 10, 31.)

3. Po trgatvi. — Hvala Bogu, nebeškemu Očetu! Grozdje je pod streho in že zažmikano; ali mošt že je v kadi, na podu. Zdaj vzami moštnico in zvagaj dobroto mošta, da ga veš primerno prodati. Potem nastavi posodo, kolikor je napolniti misliš, jo malo požvepli, da spoznaš snaznost soda, ter začni nalivati v vsaki sod nekoliko vedric, da bo ves mošt enake dobrote. Sodov ne stavi pod kap, da ti dežnica ne vteče; ne pod slivo, da listje noter ne pade; ne k mlaki, da ti ne vlezijo kuruci, tuce ali skunkači, ker takega mošta se kupec ne prime. — Sedanji čas sodov zvrhano ne spolnjujemo, ker ne damo več kipeti, kakor so nekdanj delali. Sod bodi toliko navan, da s kazalcem do mošta dobro dosežeš. Po nekod je navada, da jesen takoj po branju kupci za moštom in vinom hodijo. Prvemu ga brž prodaj; ne trgaj se za eden novčič, da ti poznej ne bo žal. Najboljše je mošt takoj od stiskarnice prodati, če tudi nekaj cenejše; prvič ni treba polovnjaka spolnjevati, drugič ne pretakati; tretjič ne dolivati; seveda tudi ne piti. Skušnja nas pa uči, da cena upade okoli Božiča, ali že brž po branju; in mnogoteri so za pretočeno vino še manje dobili, kakor se jim je jeseni za presni mošt obečalo. Pomisli, da tudi kupec ima veliko stroškov; in da bo zopet rad došel, ako je letos bil s teboj zadovoljen. Boljše je, drži ga, kakor lovi ga. Prvemu kupcu mošt ali vino prodaj; peneze pa v posojilnico shrani.

Simon Gaberc.

Sejmovi. Dne 19. oktobra v Poličanah (za svinje) in v Mariboru. Dne 21. oktobra v Oplotnici, Mariboru (tudi za konje), v Ribnici, Celju, pri Mali Nedelji, v Apačah in Sevnici ob Savi. Dne 23. oktobra v Imenem (za svinje). Dne 24. okt. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 25. okt. na Bizeljskem.

Dopisi.

Iz Zagreba. (Presvetli kralj) Franc Jožef I. je bil zadnjič pri nas pred 26 leti. Iz dna srca smo se torej razveselili, slišati spomladi, da letos sredi oktobra pride k nam, da otvori novo gledališče, več učnih zavodov ter se prepriča o napredku vedno mu zvestega hrvaškega naroda. Takoj so se začele priprave, zlasti zadnje tri mesece smo delali skoro noč in dan, da preljubljenega kralja sprejmemo dostojno, po kraljevsko. Težko smo čakali kraljevega prihoda ne samo Zagrebčani, ampak nebrojno ljudstvo, ki je sem prihitelo peš, z vozovi in železnicami. Strmé je ljudstvo gledalo novi Franc-Josipov trg pred državnim kolodvorom, brezštevilne mlaje s trobojnicami, krasne slavoloke, obeliske, sploh oplešavo na ulicah in hišah, posebno na Jelačičevem trgu in na Ilici. — Prišel je dan 14. oktobra. Že ob 7. uri zjutraj so bile vse ulice polne ljudstva, zlasti kolodvorska cesta. Točno ob 1/2 9. uri se pripelje milostni kralj z dvorskim vlakom. Topovi zagromijo, zvonovi vseh cerkev zapojejo, in brez konca in kraja zahrumi glas: »Živio kralj hrvatski!« Presvetli kralj se je peljal s kolodvora skoz Jelačičev trg, Ilico v gornje mesto v bansko palačo, pred njim pa banderij — 300 jezdecev v narodni noši. Kralj je narodu ljubeznivo odzdravljaj. Ob 10. so se vladarju v banski palači, kjer je stanoval, poklonili dvorni dostojanstveniki, duhovščina, sabor, vojaške in posvetne oblasti, ter razna društva. Ob dveh popoldne pa se je peljal kralj k novemu gledališču, kjer se je vložil zadnji kamen, istotako potem v nove srednje šole in glasbeni zavod. Na velikem dvorišču nove gimnazije in realke je nato pred kraljem defiliralo blizu 10tisoč učencev vseh zagrebških in okoliških šol v pisani narodni noši. Da so ložje stopali, igralo je izvrstno 30 šolarjev iz Valpova. Zvečer ob 7. uri se je peljal kralj v gledališče, potem pa se je nekaj časa vozil po mestu, da si je ogledal krasno, da čarobno razsvetljavo, ki je stala mesto 50tisoč gld. Ko se je vrnil v banski dvor, bila je velikanska bakljada; svetilo je do 5tisoč mož; svirale so tri vojaške godbe. Pred banskim dvorom so napravili pevci in 100 tamburašev krasno podoknico milostnemu kralju. S tem so se končale slavnosti prvega dne. (Konec prih.)

Iz Šarja pri Ljutomeru. (Nemški zdravnik; nemška šola; lov na otroke.) Naš trški odbor je razpisal po nemških listih službo občinskega zdravnika. To ni nič čudnega! Ali v razpisilu je rečeno, da mora, kareri bo za to službo prosil, dokazati, da je nemškega rodu. Kaj takega se še ni upal noben občinski odbor na južnem Štajarskem. To je predrznost, zoper katero bi morali vsi slovenski občani z največjo odločnostjo ugovarjati. Kako si upa naš »privandrani« župan razpisati občinsko službo na tak način, da jo noben domačin ne more dobiti? To se pravi slovenskim občanom klofute dajati. In od tacih mož se mora Ljutomer komandirati dati. Tako zaničujejo očitno in pred vsem svetom Slovenca, kateri jim v svoji neumnosti svoje peneze nosi. Kje so naši ponosni Murski kmetje, ki kaj takega mirno prenašajo? — Toda kaj to? Naša narodna nemarnost je še veliko hujša. Sami smo zakrivali, da imamo nemško šolo, ki je last nemškega šulvereina. Nikdar bi te nepotrebne šole ne bilo, če bi bili vsi slovenski okoličani zavedni. Tako pa nekateri mislijo, da bodo imenitni možje postali, če otroke v to šolo pošiljajo. Po zimi so otroci te šole slovenske otroke pitali z imeni: »slovenski psi«. In še so kmetje, ki od daleč iz okolice pošiljajo svojo deco v to šolo! Kakšni učenjaki prihajajo iz teh šol, se vidi iz tega, da je še tisti dečko, ki se je letos oglasil iz te šole za gimnazijo, moral pri skušnji pasti. Iz Franc-Jozefove šole pa

jih je šest se oglasilo in šest sprejetih bilo. Za prihodnje leto so naše nemškutarske pokveke zopet v skrbi. Nemških otrok se noče dosti naroditi. Zdaj pa hajd, kakor cigani, otrok lovit. In zopet sta na čelu c. kr. poštar Mavrič in c. kr. davkar Duller. Mavrič obeta vse mogoče in nemogoče reči. Tesarju Fevšu je obljuboval delo, obleko, hrano za otroka itd., če mu ga pošlje v nemško šolo. Davkar Duller je zopet drugemu obljubil službo pri davčnem uradu za njegovega otroka. Haló, slovenski stariši, le vkup, če imate kaj otrok na prodaj, Mavrič in Duller »handlata«, ž njimi, le vkup! Človek se res ne more načuditi, kako smejo pri nas državni c. kr. uradniki dražiti ljudstvo. Proti Slovincem je vse dovoljeno. C. kr. uradnik naj se briga za svojo pisarno, nas, naše šole in našo politiko naj pusti v miru! Osobito želimo, da bi vendar enkrat naša politična oblast povedala Dullerju, za katere reči se sme on brigati. To pravico imamo menda vendar slovenski davkoplačevalci, da nam vsaj c. kr. uradniki mir dajo. Naj bi slavna vlada take može tje kam na prusko mejo postavila. Mi jih ne potrebujemo. Za izučenje bistrih slovenskih glav bomo že sami skrbeli. Mavrič in Duller sta oba tako slabo študirala, da ne moreta biti našim otrokom za vzgled. Zato jima bomo ob priliki še glasneje povedali: Mir dajta!

Šarjan.

Iz Celja. (Naša društva.) Jesen je tu. Drevje se oguljuje. Narava dremlje in hoče zaspiti. Kdo bi v takem položaju mislil na izlete in veselice? Naša društva tudi na naravo uplivati ne morejo, pač pa narobe. Pevsko društvo je izletelo dne 22. septembra na Ljubečno k Ropanu. To je bil tudi zadnji letošnji izlet, katerega se je tudi udeležila obilica Celjanov in sosedov. Društvo je izgubilo letošnjo jesen žal, več najvrlejših udov. Najprej nas je zapustil tenorist g. Polutnik, kateremu smo priredili odhodnico v Levcu, kjer nas je opazoval »Vaheričin« novičar, kako smo se bratsko imeli. Začetkom oktobra pa nam je vzel cesar tri vrle ude; med njimi pevovodjo Ivo Sprahmana. Ž njim smo izgubili tudi iz ženskega zbora dve vrli moči, sestri Miciko in Ivano Sprahmanovo. Odhodnica, katero je društvo priredilo odhajajočim pri »Zamorcu«, bila je jasen dokaz, kako priljubljeni so nam bili. Dvorana je bila polna. Načelnik je omenil med drugim zaslugo g. pevovodje, kateri je preskrbel društvu tako vrlo pomoč ženskega zbora. Bog daj sreče njemu in vsem novincem v cesarski suknji! Da se kmalu zopet vidimo! Pevsko društvo in Sokol pa nadaljujeta svoje delo z vajami. Sokol priredi odhodnico svojemu blagajniku, g. dr. Glaserju, še ta mesec. To je vse gibanje, — same odhodnice. Ni čuda, jesen je tu in drevje goli.

—s—

Iz Ptujja. (Razstava; župan.) Od dne 22.—29. sept. je trajala ptujska razstava, kajti krajevne je ne moremo imenovati, ker so bili razstavljalci skoro sami ptujski Nemci in Posilinemci. Kakor ste že poročali, je bila tudi čisto nemška, zato so prve glave ptujskih Velikonemcev izobesile frankfurtarce v »pozdrav« tistim Slovincem, ki so v okrajnem zastopu dovolili za razstavo 200 gld. podpore, pa niso stavili nobenih pogojev, niti se razstave udeležili. Taka je, kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Čast, komur čast, pa naš načelnik in njegov namestnik si je tokrat nista zaslužila! Ptujski župan J. Ornič se je tudi odlikoval pri razstavi. Izrekel je pri shodu pevcev dne 22. sept. željo, da bi se nemška pesem vedno bolj širila po južnem Štajarskem. Tako je brati v »Pettauer Zeitung«-i, katero ptujski Slovenci kar po vrsti vsi podpirajo. Čuden človek vam je naš Ornič! Njegov dedek, doma od Sv. Ruperta v Slov. goricah, še ni niti znal nemški, unuk njegov pa je sedaj že polnokrven Nemec, ki bi rad povsod pri nas razširil zveličavno nemščino. Tako govori, »Kajharja«

za »šenk« deli, Slovence zaničuje na eni strani, na drugi pa se kaj rad prilizuje višji duhovščini. Njegova rodbina je sicer verna, toda njena glava ja vse kaj drugega. S svojim »Kajharjem«, ki pa ga sedaj neki ne deli več, je hotel okoliške Slovence spreobrniti, no, ti so spoznali lisjaka in pravočasno oznanili svetu njegovo blago (?) namero. Ne bojimo se vas — zatrli niste spečih, ne boste nas bedečih!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Ministerstvo je te dni imelo več posvetovanj o vsporedu v državnem zboru. Najprej se bode le-ta bavil z državnim proračunom in potem z volilno preosnovo. — Za teden dni se snide novi mestni zastop, da izvoli dr. Luegerja županom, katero izvolitev bodo svetli cesar gotovo potrdili.

Češko. V nedeljo je bil v Pragi češki narodno-gospodarski shod in se je ustanovilo narodno-gospodarsko društvo za Češko, Moravo in Šlezijo. — Nemški nacionalci bodo povsod lastne kandidate postavili pri deželnozborskih volitvah — na grozno jezo liberalcev. — V Ustji je bil velikanski shod; 3400 nemških kmetov je izreklo zaupanje poljedelskemu ministru, grofu Ledeburju.

Štajarsko. Novega cesarskega namestnika imamo! Dne 13. okt. so svetli cesar imenovali bivšega ministra markiza Bacquehema (beri Bakhem-a) štajarskim namestnikom. Baronu Kübecku, ki je stopil v stalni pokoj, pa so podelili veliki križec Leopoldovega reda. Novi namestnik je skoz in skoz Avstrijec; naj ukroti Prusake, nam Slovincem pa naj bode pravičen!

Koroško. Neumorno delajoče »Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence« je letos skoro vsako nedeljo priredilo kak shod. Zadnji shod je bil dne 6. okt. v Hodišah, kjer je govorilo pet govornikov. — Na celovski gimnaziji je premalo slovenskih dijakov. Samo 80 jih je letos; biti pa bi jih moralo vsaj 130.

Kranjsko. Deželnozborske volitve so razpisane. Kmečke občine volijo dne 21. novembra, mesta, trgi in trgovska zbornica dne 25. in veliko posestvo dne 28. novembra. Obe slovenski stranki sta si rokave že zavihali. — Shod zaupnikov slovenskih delavskih stanov v Ljubljani je bil v nedeljo dobro obiskan. Bog daj srečo! — Včeraj so bili v Ljubljani blagoslovili in slovesno odprli novo deželno bolnišnico.

Primorsko. V Gorici je 1247 slovenskih otrok za ljudske šole, in vendar se mestni zastop na vse načine brani sezidati slovensko šolo! — V Nabrežini so imeli občinske volitve. Zmagali so sijajno Slovenci, dasi so Lahoni zgago delali. — Mestece Grožnjan v Istri je pravo lahonsko gnezdo. Slovan, ki gre tje, se poda v smrtno nevarnost.

Ogersko. Dne 21. okt. bode magnatska ali gosposka zbornica sklepala o brezverstvu. Daj Bog, da ta predlog zopet propade! — Krščanska ljudska stranka priredi v kratkem velikanske shode. Škoda, da se krščansko ljudstvo ni pred 10 leti vzdramilo! Liberalci nikoli ne bi tako daleč zavozili. — Vlada je v Budapešti prepovedala nemščino v gledišču in v ljudskih šolah. Madjari delajo z nemškimi otroki, kakor pri nas nemški zagrizenci s slovenskimi.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so izdali pismo državnemu tajniku, kardinalu Rampolli. V njem se pritožujejo o slavljenju

20. sept. ter pravijo, da puntarji so vzeli papežu Rim in puntarji prav za prav to slavijo. — Papež so obljubili angleški vladi, da jo hočejo podpirati v armenskem vprašanju.

Italijansko. Naš poslanik, baron Bruck, je šel v pokoj, in na njegovo mesto pride baron Passeti. — Dne 20. sept. je Crispi rekel tržaškimi strelcem: »Zaveze z Avstrijo nisem jaz sklenil. Razmerje med Avstrijo in Italijo je prav tako, kakor l. 1866. Recite vašim somoščanom, da jih Italija ni in ne bo pozabila«. Taka hinavska zaveznica je Italija! Proč s tako zaveznico!

Francosko. Francozi se te dni zelo radujejo, ker je vojska na otoku Madagaskar v vzhodni Afriki slavno končana. Dne 30. sept. se je udalo namreč glavno mesto Madagaskarja, Tananarivo. General Duchesné je nato sklenil s hovaško kraljico pogodbo. Vsled te kraljica še obdrži svojo čast, sicer pa bodo Francozi od zdaj gospodari na Madagaskarju.

Angleško. Parnelliti so oni dan imeli v Dublinu, glavnem mestu Irske, shod, na katerem so se vsi govorniki izrekli za popolno samoupravo Irske. Do uresničenja te želje je žal, še daleč. — Skoro vsi angleški časniki ostro pišejo zoper Turke, ki so oni teden toliko nedolžnih Armencev pomorili v Carigradu.

Nemško. Misijonarji redemptoristi so se po kulturnem boju te dni zopet smeli naseliti v Alzaciji in Lotaringiji. — Ruski minister Lobanov se je vračajoč s Francoskega, oni dan oglasil pri cesarju Viljemu in kanclarju Hohenlohe. To kaže, da si Rusija in Nemčija še nista sovražnici. — Nemški socijalni demokrati so letos imeli glavni zbor v Vratislavi.

Srbsko. Pred tednom so tatovi v Belem gradu ulomili v prodajalnico nekega zlatarja in odnesli dragocenostij za 200tisoč frankov. — Mladi kralj Aleksander se je z očetom Milanom sprl in ne občuje več ž njim. Bržčas je Milan zopet hotel imeti denarja, toda v kasah je samo tema.

Turško. Turška druhal ni samo pobila v Carigradu nad tisoč armenskih kristjanov, tudi v Trapezuntu, mestu ob Črnem morju, so dne 8. okt. Turčini pomorili nad 200 Armencev. Zastopniki evropskih držav so se vsled teh grozodejstev pritožili pri turški vladi. Ta je sicer mnogo tajila, vendar obljubila, da bode pazila, da se kaj takega več ne zgodi. Najboljše bi bilo, da bi Turke zapodili iz Evrope.

Portugalsko. Kralj Dom Karlos je hotel obiskati v Rimu kralja Umberta, svojega ujca. Ker pa je uvidel, da kot katoliški vladar ne more v Rimu ob enem obiskati italijanskega kralja in papeža-jetnika, je popotovanje opustil. S tem se je pokazal vernega katoličana, ki noče žaliti sv. očeta.

Za poduk in kratek čas.

Slovenci na narodopisni razstavi v zlati Pragi.

III.

Najlaglje bi opisal razstavo, ko bi mogel podati podobe in naslikati hiše in celi prostor. Ko bi to videl, dragi bralec, gotovo bi vse boljše razumel, da celo lahko rečem, da bi si vse prav predstavil, ker »Slovenec si prebrisane glave«. Ker pa tega ne morem, sledi mi!

Peljem te kar iz paviljona, v katerem so nas tako lepo sprejeli, na plano. Iz »valaškega doma« stopiva v gost lipov drevored. Lipe so povsod Slovani radi zasažali in pod njih imeli v starih časih svoje shode. Pod lipovo senco se je rada tudi zbirala mladina, da si je po nedeljah in praznikih kratila z igri čas. Po hrvaških

deželah se je tudi zavrtela v plesu, ki ga imenujejo »kolo«.

Na vasi sva češki, »vesnice českoslovska« jej pravijo. Na sredi vasi vidiš cerkev »kostel«, in sicer leseno, kakeršnih ne vidiš pri nas Slovencih. Na severnem Moravskem in Šleskem še imajo zdaj po nekaterih krajih take cerkve. In to cerkev so tudi prenesli semkaj na razstavo. Ker je vse leseno, so jo razdrli in potem zopet sestavili ravno tako, kakor je bila poprej in okoli nje vse tako napravili, kakor je bilo tam, kjer je poprej stala. Pred cerkvijo teče mali potok, prek katerega prideš čez mostič. Pred cerkvijo stoji slovanska lipa, pred mostom križ. Cela cerkev je pokrita s škodljami. L pa je stara podoba, predočujoča sv. Andreja. Okoli cerkve je pokopališče, na katerem vidiš nosiljke, truge in pa na grobeh križe. Seveda se v tej cerkvi ne mašuje, ker je samo zato sem postavljena, da vidijo ljudje, kakšne cerkve so v prejšnjih časih imeli Čehi.

Pa tudi staro šolo lahko vidiš iz prejšnjih časov. Mala hiša je, v kateri je vse po starem uravnano. Učitelj ti sedi za mizo, ena učenka piše in nekaj drugih šolarjev sedi v starih klopih. To so podobe, pa tako lepo in živo napravljene, da misliš, ko vstopiš v šolo, da res imajo uk. Ne daleč od cerkve je mlin, kovačnica in ribarska hiša, kjer si lahko dobil od ribarskih hčerij pečenih rib. Da, celo priprosta slovaška koča te je vabila, če ti ni bilo dobro, da si si vzel pristne slovaške slivovice za želodec par požirkov. Nizke hiše so kazale deželno priprosto življenje, kjer so se prodajali »kolači«, narodna jed češka.

Videl si pa tudi bogate hiše, lesene in tudi zidane, seveda nekoliko drugače, kakor pri nas Slovencih. Slovani so namreč stavili svoje hrame iz lesa. Pa nekaj sem opazil drugače delano, kakor pri nas. Kjer so stavljene lesene hiše, niso bruna, trami ali kakor že pravijo, po vseh štirih plateh obtesani, temveč le na straneh, na katerih se dotikajo drug drugega. Šprane pa so zamazane z glino ali blatom. Po hišah nimajo »poda«, kakor je navada povsod n. pr. v Savinjski dolini, temveč je brez desak le utrjena zemlja, kakor sem videl ponekod po Halozah in marenberškem okraju po Radlu. Pa snažno je vse po hišah, kar bi tudi bilo Slovencem po nekih krajih priporočati, da ne bi naletel človek v hišo, kjer imajo ljudje v enem kotu, v drugem pa svinje svoj prostor, kakor sem videl v nekem kraju.

Lep je hram, ki se od drugih razlikuje, južnomoravskih Slovakov »Chalupa Tvrdanska« po svoji slikarji na »žudru«. »Žudro« je slikana lopa, bi rekel, kjer je vhod v pravo hišo, vse premalano s sila različnimi barvami. Pred »chalupo« stoji visok križ. Lepo je tudi poslopje »hanački grunt« imenovano. To je posestvo bogatih prebivalcev. Hiša, shrambe za žito na eni strani, hlevi na drugi in v sredini dvorišče. Vse je pa pokrito s slamo.

(Dalje prih.)

Smešnica. Kmetič pride v mesto in zapazi, kako ljudje trumoma hitijo v neke ulice. Vpraša meščana: »Kaj pa imajo ljudje v onih ulicah?« — Meščan odgovori: »Krava je jajce znesla!« — »O potem bo gotovo takega junca zvalila, kakor ste vi!« odreže se kmetič.

Razne stvari.

(Nove zvonove) za frančiškansko cerkev v Mariboru so slovesno oni petek popoldne prepeljali na treh okrašenih vozovih s kolodvora v novo cerkev. Minolo nedeljo pa je bilo posvečevanje zvonov. Pred 9. uro so došli mil. knezoškof v začasno cerkev, kjer so imeli

slovensko pridigo in veliko sv. mašo. Po sv. maši so se napotili v procesiji v novo cerkev, kjer so posvetili zvonove in imeli nemško pridigo. Potem je bil odhod v začasno cerkev, kjer so končno zapeli zahvalno pesem.

(Redka svečanost) je bila minoli torek zjutraj v cerkvi čč. šolskih sester v Mariboru. Mil. knezoškoč so darovali sv. mašo v pričo preč. kapiteljna in več gg. duhovnikov, po sv. maši pa so ponovili obljubo s prejšnjo čast. materjo Margareto Pucher, katera je prvo obljubo storila pred 50 leti. V prelepih besedah so opisali mil. nadpastir to svečanost kot praznik ljubezni, veselja in zahvale.

(Promocija.) Dne 15. okt. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava zn. ni rodoljub g. Franjo Pikl. Častitamo!

(Gimnazijskim ravnateljem) v Dubrovniku v Dalmaciji je imenovan gosp. Mihael Zavadlal, profesor celjske gimnazije in okrajni šolski nadzornik.

(Celjski mestni zastop.) Krajni šolski svet okolice celjske je prosil mestni zastop celjski dovoljenja, da pri zgradbi ljudske šole za okolico v novih ulicah prizida še enonadstropno poslopje, ki bi svoje pročelje imelo proti kolodvorskim ulicam. Mestni očetje pa so oni dan to prošnjo odložili, češ, še ne vemo, kako visoka poslopja se ondi naj zidajo.

(Le za nemško gimnazijo!) V Celju je že davno potrebno novo gimnazijsko poslopje. Mestni zastop je dne 11. oktobra sklenil, da utegne kupiti od države staro gimnazijo in dati prostor za novo poslopje, pa le za nemško gimnazijo.

(Skušnje za zdravnike in živinozdravnike), katere morajo vsi napraviti, ki hočejo stalno delovati v javnih službah, bodo letos meseca novembra v Gradcu pri c. kr. namestniškem predsedništvu.

(Trgatev pri Ljutomeru.) Nekateri vinogradniki so že pred tednom začeli brati. Ta teden pa je splošna trgateg. Letošnja vinska kapljica bode izvrstna, žal, da je ne bode obilno.

(Potres v Celju.) V noči od dne 8. na 9. okt. so nekateri čutili srednje močen potresni sunek, ki pa ni pouzročil nobene škode.

(Nemška šola v Ormožu.) Ormoškimi Nemcem in nemškutarjem se je izpolnila vroča želja: Naučno ministerstvo je dalo dovoljenje za ondi nepotrebno nemško šolo. Zdaj pa le na lov na slovensko deco, kakor to delajo ljutomerski po sili Nemci!

(Dve novi krašni sliki) so dne 6. oktobra blagoslovili preč. g. kanonik in dekan Janez Bosina za kozjansko župnijsko cerkev. Ena slika predstavlja sv. družino, druga pa rožniveno Mater božjo.

(Nezgoda.) Dne 11. okt. je šel kmečki sin Jožef Drama, po domače Škorjanc, drv žagat posestniku Antonu Rajgelnu v Dupljem pri Kozjem. Po nesreči se velik hlood zavalil na Jožefa Drama ter ga hipoma usmrti.

(Nov zvonik) so postavili pri kozjanski župnijski cerkvi. Kmalu bode dodelan, in ga že krijejo. Pa tudi podružnica sv. Eme je čisto prenovljena in preslikana.

(Pazite na otroke!) Dne 9. okt. je utonil štiriletni otrok Antona Šulerja pod Pilštanjem. Otrok se je igral ob močno narasli Bistrici, padel v potok in tako ponesrečil.

(Umeščenje.) Minolo nedeljo je bil za župnika na Muti slovesno umeščen tamošnji provizor, č. g. Jožef Zagajšek. Umetili so ga preč. g. Tomaž Rožanc, častni kanonik in dekan od Sv. Magdalene v Mariboru.

(Nove orglje) so blagoslovili v nedeljo pri Sv. Janžu blizu Spod. Dravograda. Stale so 900 gld., in postavila sta jih dobro znana brata Zupan iz Kamne gorice.

(Imenovanje.) Namesto obolelega č. g. Petra Skuhala je imenovan župnim upraviteljem v Črnomlju na Kranjskem č. g. Franc Munda, duhovnik nemškega viteškega reda in dozdej kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

(Pozabljeni milijoni.) V železniških vozovih popusté Angleži vsako leto za 18 milijonov vrednosti. Ako je to res, potem so Angleži v istini bogati, toda pozabljivi.

(Trgatev okoli Konjic) se je v obče pričela dne 7. oktobra. Letos dobijo ondi dosti več mošta od lani, pa tudi izvrstnejšega, ker je grozdje prav sladko.

(Umrli je) dne 10. oktobra č. g. Franc Čarman, vojaški duhovnik v pokoju v vasi Otok, fare mošenjske na Gorenjskem. Rajni je bil v naši škofiji v duhovnika posvečen in je pozneje prestopil v vojaško službo. Naj v miru počiva!

(Spremembe pri okrajnih glavarstvih.) Premeščeni so gg. okr. komisarja Julij pl. Vistarini iz Maribora v Ptuj, baron Unterrichter iz Ptuja v Hartberg, ter gg. konceptni praktikantje dr. pl. Weiss iz Ptuja v Maribor, G. Zeiske iz Slov. Gradca k namestništvu, dr. Emil pl. Rajakovics iz Feldbacha v Slov. Gradec in dr. Ivan Žolgar na Ptuj.

(Kat. podporno društvo v Celju.) Nadalje so za srečke plačali p. n. gg.: Pavel Hrovat 50 fl.; dr. Iv. Mlakar in Mih. Šmid po 20 fl.; Jožef Kolarič in Matija Strnad po 10 fl.; Ant. Lacko 8 fl.; Iv. Bohanec 5 fl.; Peter Skuhala 4 fl.; Ant. Fišer 2 fl.; Ant. Merkuš 1 fl. Bog plati!

(Dovoljenje) za pripravljala dela za železnico Novomesto-Brežice je trgovsko ministerstvo podaljšalo rudniškemu posestniku Faberju za nadaljnjih šest mesecev.

(Nakup veleposestva.) V. Plešivčnik je, kakor znano, napravil krido in pobegnil; njegova posestva na Št. Uršelski gori je te dni kupil laški grof Pandolfi v Guštanju za 200 tisoč gld.

(Vojaška vest.) Dne 11. okt. je poročal vojaški zakonik: Svetli cesar so imenovali barona Stankoviča brambovskim divizijonerjem v Gradcu.

(Najbogatejše žene na svetu) so: Senora Causino, miss Hettie Green, baronica Burdett-Coutts, markiza de Roda, miss Maret — same Američanke — in ruska posestnica gospa Woleska. Premoženje prve se ceni na 400 milijonov, onih drugih pa na 250, 200 ali 150 milijonov.

(Nemštvo v Brežicah.) V Brežicah imajo tri-razredno čisto nemško šolo, dasi ni pravih nemških otrok niti za eden razred. Pa kaj se če, saj g. deželni šolski nadzornik zna, kako se nikoli sita Germanija pita s slovenskimi otroki!

(Italijansko vino.) Neki italijanski list je pred tednom javil, da je avstrijska vlada dovolila uvaževati italijanska vina v Avstrijo tudi v nezapečatenih sodih. Spet nova olajšava italijanskim vinogradnikom na škodo naših domačih!

(Visoka starost.) V Petrogradu živi 138 let star mož, z imenom Ivan Kuzmin, ki še je dosti čvrst in duševno zdrav. Rodil se je l. 1757. V 85. letu je bil pregan v Sibirijo, kjer je 53 let bil. Lani se je vrnil v svoj rodni kraj, pa nihče ga ni poznal, kajti vsi njegovi vrstniki so že davno pomrli. Na to je šel v Petrograd, kjer zdaj biva v neki hiralnici.

(Gad je pičil) v sredo opoldne pri dravski brvi v Mariboru nekega železniškega delavca v roko. Roka mu je začela sila otekati, in zdaj leži revež ves otekel v bolnišnici.

(Bela žena.) Dne 15. okt. so pokopali Antona Kodriča, posestnika v Brezju pri Studenicah. Rajni je

bil skrben kmet, zvest kristijan in narodnjak. Naj mu sveti večna luč!

(Duhovniške spremembe.) Na novo nameščen je č. g. Franc Muršič kot mestni kaplan v Brežicah, č. g. Matija Vaupotič pa pride za kaplana k Sv. Barbari pri Vurbergu.

Listnica upravištva: G. B. K. pri Mali N.: Naznanilo stane 64 kr. — G. J. J.—č v Zagorju: Plačano do 1. okt. t. l. — Vse gg. naročnike prijazno prosimo, naj pri pošiljanju naročnine zraven svojega imena pristavijo številko z zavitka; s tem nam delo jako olajšajo. Več gg. naročnikov še nam letos nič ni naročnine poslalo. Naj jo kmalu pošljejo!

Razglas.

Podpisani priporoča vsem Slovincem in rodoljubom svojo bogato zalogo najboljših vrste kave, čaja, riža, južnega sadja itd. dokaz temu je, da večina č. duhovščine pri njem naroča.

Razpošilja se na drobno in debelo od 5 kilogr. naprej franco po pošti, in sicer sledeče vrste kave:

Rio fina	po gld. 1'60	kilo
Santos	" " 1'65	"
Malabar	" " 1'80	"
St. Domingo	" " 1'85	"
Gold Java	" " 1'90	"
Portoriko	" " 2'—	"
Ceylon la.	" " 2'—	"
Ceylon Perl	" " 2'05	"
Mokka la. (prava arabska)	" " 2'10	"

Blago, ki ne ugaja, sprejme se nazaj ali zamenja.

Kupuje in sprejema v zameno tudi fižol in druge domače pridelke in plača po najboljši ceni.

Na povpraševanje se radovoljno in hitro odgovarja in priporoča

Z velespoštovanjem 1-3

E. A. Repeschitz,

Trst, — ulice Istituto št. 22. — Trst.

Prodaja cerkv. mošta.

Podpisano cerkveno predstojništvo naznanja, da se bode dne 21. oktobra ob 9. uri predpoldnem v farovžu Sv. Barbare v Haložah 9 polovnjakov dobrega mošta po dražbi prodajalo.

Cerkveno predstojništvo Sv. Barbare pri Borlu, dne 14. oktobra 1895.

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilenat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 26-37

Andrej Platzer,
(prej Edv. Ferline)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

„Slovanska Čitalnica“

išče slug. Oglasiti se je vsaj do 20. t. m. v pisarni g. dr. Jarneja Glančnika (Grajske ulice, št. 4.) v Mariboru.

Viničar se išče!

Priden viničar s 4 ali 5 delavnimi ljudmi, ki bi 5 oralov velik vinograd obdeloval, se vsprejme. Več pove upravištvo „Slovenskega Gospodarja“.

Išče se čevljar, ki dobi prosto stanovanje blizu Maribora. Kje pové upravn. „Slov. Gosp.“ 1-2

Izurjen organist

išče službe na kaki veliki fari, katero želi takoj nastopiti. Več pove upravištvo „Slov. Gospodarja“.

Učenec iz dobre hiše, obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj vsprejme v trgovini z mešanim blagom Ježefa Werbika na Dobrni pri Celju.

Učenec, slovenskega in nemškega jezika zmožen, iz boljše hiše, s primerno omiko, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga. Več pové upravištvo tega lista. 2-3

Veliki živinski sejem

bode dne 21. oktobra, na god sv. Uršule, pri Mali Nedelji. Kupci in prodajalci živine se uljudno vabijo.

Blaž Korošec,
gostilničar in posestnik sejma.

Izborno postonjsko apno,

katero je prav masno in se jako dobro narase, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni apnenci

Jož. Švajger v Postojni. 25

Loterijske številke.

Trst 12. oktobra 1895: 66, 35, 58, 26, 47
Linc „ „ 4, 1, 36, 76, 10

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzarih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Službo v kakem farovžu išče kuharica primerne starosti, večša vsakega gospodarskega dela, pridna, zvesta in pohlevna, katera je že nekaj let hvalevredno pri nekem župniku gospodinjala, pa je zavoljo smrti svojega gospoda to službo izgubila.

Več pové upravištvo „Slov. Gosp.“

Na prodaj 2-3

je hiša s 3 sobami in kletjo, v kateri je kréma in prodajalnica; hiša je z opeko krita, tik okrajne ceste v Artičah št. 7 p. Brežice. Pri hiši je okoli 3 oralov zemljišča in 360 sežnjev na novo zasajenega vinograda. Cena se izve pri lastniku Ivanu Gliha.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezačnice za krmo
aparate proti peronosperli
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za klet, sesalnice za vse namene, kakor v občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49
Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštne prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene se se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Mlin

s tremi tečaji na prodajo pri Pristavi na močni vodi; zraven 2 oralu njive in travnika. — Cena 1050 gld. — Posestnik Franc Mihelič v Gorah pri Studenicah. 1-2

3-3

Najcenejši kup.

Karol Gaber,

trgovina z manufakturnim blagom,

Maribor, Glavni trg, št. 19. „K Tirolcu“

in št. 16. „K novi frančiškanski cerkvi“

priporoča svojo dobro odbrano zalogo blaga za možko in deško obleko, loden, palmastone za zimske suknje, blago za žensko obleko, kasane, flanele, loden za dame, modni barhant za pluze in oblačila, barvani in obšiti barhant itd.

Velika izbira zimskih robcev, posteljnih odej, flanelnih odej, koc.

Dalje velika izbira moškega in ženskega perila, modercev, spodnje obleke iz klobučine in barhanta, predpasnikov itd.

Dobro prebrana zaloga platna, plaht, šifona, gradlna, oksforda, Jäger-sraje, nogovice, špic, raznih nastavkov.

Vse potrebščine za krojače in šivilje. Najnižja cena. Pazljiva postrežba.

Samo na glavnem trgu št. 16. in 19.

Oznaniło.

Za poluletni tečaj na deželni podkovni šoli v Gradcu, kateri se začne dne 2. januarja 1896 oddaje se za vredne in uboge podkovače 10 deželnih štipendij po 50 gld. in po mogočnosti s prostim stanovanjem v zavodu, od več okrajnih zastopov pa tudi večih štipendij po 50 gld.

Pogoji so, da so najmanj 18 let stari, zdravega in močnega telesa, da imajo domovinsko pravico na Štajarskem, da so ljudsko šolo dobro dovršili in so najmanj dve leti služili kot podkovači.

Razun tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bode po dovršenem tečaju tri leta na Štajarskem, oziroma v okraju, po katerem je štipendijo prejel, kot mojster ali pomagač služboval.

Prošnje z reverzom, krstnim in domovinskim listom, izučnim pismom, s šolskim in zdravniškim spričevalom, delalno knjigo, s pričevalom o premoženju in navedenosti naj se pošljejo vsaj do dne 31. oktobra 1895 deželnemu odboru.

Taki podkovači, katerim ni toliko za štipendijo, kakor za poduk, naj dopričajo, da so 18 let stari, da so dve leti kot podkovači služili, ljudsko šolo dobro dovršili, in naj se oglašijo z učnim listom in delalno knjigo pri vodji zavoda najnadale v prvih treh dneh, ko se tečaj začne.

Gradec, dne 28. septembra 1895.

Od štaj. deželnega odbora.

V najem vzeti želi hišo za trgovino v primer-nem kraju zdaj ali ob novem letu. Naslov: A. S. poste restante Ljutomer. 1-2

Razglas.

Vsled ukaza štajarskega deželnega odbora bode dne 26. okt. 1895 štajarsko deželno mlekarstvo v št. Gallenu po dražbi prodalo 7 murodolskih in 12 pingavskih za spuščanje dopuščenih bikov, po 120 do 210 gld. cenjenih.

Ta dražba bode imenovanega dne ob 2. uri popoldne na Bu-havi (med Admontom in št. Gallenom), in se bodo biki oddali le za ali pa nad cenilno ceno.

Biki so čistega plemena, $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ leta stari, nakupili so se ko teleta v njihovih domačih plemenskih okoliščih in se zredili na paši.

Biki se bodo proti gotovemu plačilu oddali samo štajarskim okrajem, občinam in posestnikom, ki se z reverzom zavežejo, da bodo kupljene bike vsaj dve leti v smislu § 10 postave z dne 9. pro-sinca 1882 dež. zak. k. št. 14. za spuščanje za tujo živino rabili.

Okraji, občine in kmečki posestniki, pri katerih bodo nakup-ljeni biki po preteku dveh let še sposobni za spuščanje (o tem razsodi brez nadaljnjega priziva okoliški predstojnik), dobijo kot premijo 40 % nakupnine vrnjenih.

Posestniki, ki se hočejo udeležiti dražbe, imajo s potrjenjem svojega občinskega predstojnika dokazati, da bivajo v kateri občini štajarski, da se pečajo z živinorejo in obljubijo, bika lepo rediti.

K tej dražbi se s tem kupci vabijo.

Štajarsko deželno mlekarstvo v
št. Gallenu.

Dommes.

Jožef Krenn

K Sv.



Maribor, grajski trg št. 1.

Juriju.

P. n.

S tem prijazno naznanjam, da sem z današnjim dnevom na tukajšnjem trgu, grajske ulice št. 1. v hiši gosp. Karola Pachner-ja popolnoma založeno štacuno

z modnim, suknenim in običajnim blagom

odprl.

V zvezi s prvimi tovarniškimi tvrdkami teh vrst mi je mogoče, velespošto-vanim kupcem **vedno najboljše** po **najnižji ceni** ponuditi, in zmirom bode moja posebna naloga, da postrežem svojim p. n. kupcem z dobrim blagom najceneje in solidno.

Imam zaloge platnenih in damastnih tkanin, zato je mi mogoče, spoštova-nim kupcem tudi s temi robami **najboljše kakovosti** najceneje postreči.

Prosim, blagovolite me s svojim obiskom počastiti, vsak čas si bom prizade-val, da bom izkazano mi zaupanje opravičil in stalno ohranil.

V Mariboru, dne 22. aprila 1895.

Z velespoštovanjem

Jožef Krenn.